

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda

Judecători – Țurcan Anatolie, Alerguș Constantin, Timofti Vladimir și Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursului ordinar declarat de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 05 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Bodolică Constantin xxxxx, *născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.12.2014 – 09.06.2017;

Instanța de apel: 30.06.2017 – 05.02.2018;

Instanța de recurs: 10.04.2018 – 05.06.2018.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Central din 09 iunie 2017, procesul penal în privința lui Bodolică Constantin privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal, a fost încetat, pe motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală de clasarea urmăririi penale în privința inculpatului.

2. De către organul de urmărire penală, Bodolică Constantin a fost învinuit precum că la 15 august 2012, aproximativ la ora 01:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad minim, având concentrația vaporilor de alcool în aerul de 0,39 mg/l și aflându-se la volanul tractorului de model „T-25” n/î xxxxx care era într-o stare tehnică bună, deplasându-se pe drumul local din xxxxx, a încălcat prevederile art.14 lit. a) RCR, potrivit căruia: „Conducătorul de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, care provoacă reducerea reacției, și-i afectează capacitatea de conducere”, contrar prevederilor art.38 lit. a) RCR, avându-l în calitate de pasager pe Bodolică Mihail în cabina tractorului, care are capacitatea tehnică a unei singure persoane și anume doar a conducătorului auto, potrivit căreia: „Este interzisă transportarea

persoanelor al căror număr depășește numărul de locuri prevăzute prin caracteristica tehnică a vehiculului”. Totodată, acesta nu a apreciat corect condițiile rutiere și situația rutieră” la curba din apropierea s. Brânza, r-nul Cahul, nu s-a isprăvit cu conducerea tractorului și a derapat de pe carosabil, în urma la ce tractorul s-a răsturnat într-o râpă din apropierea traseului. În rezultatul accidentului rutier Bodolică Mihail s-a ales cu leziuni corporale grave conform raportului de expertiză medico-legală nr.231 „d” din 22.10.2012 sub formă de: traumă toraco-abdominală, cu excoriație pe torace, hematom în țesuturile moi a hemitoracelui drept, fracturi costale multiple bilateral, cominutive, hemitorace bilateral, ruptura pulmonilor bilateral, contuzia cordului, hemoperitoneu, ruptura ficatului, în urma cărui fapt a survenit decesul lui Bodolică Mihail.

De către organul de urmărire penală acțiunile lui Bodolică Constantin au fost încadrate în baza art. 264 alin.(4) Cod penal, și anume *încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, care a provocat din imprudență decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia Bodolică Constantin să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani. De asemenea, să fie dispusă încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare privind costul expertizei auto-tehnice nr.2076 din 26.10.2012.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că ordonanța de reluare a urmăririi penale din 23.06.2014, în privința lui Bodolică Constantin, adoptată de adjunctul Procurorului General, este una întemeiată și legală, întrucât prin ordonanță s-a stabilit ca viciu fundamental încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de art.2 CEDO, dreptul la viață a persoanei, prin care statul are obligația de a realiza o investigație eficientă, atunci când o persoană este decedată. Ordonanța de reluare a urmăririi penale a fost adusă la 23.06.2014 spre cunoștință părților, inclusiv învinuitului și apărătorului acestuia, nefiind contestată nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul examinării cauzei. Astfel, ordonanța a rămas definitivă și irevocabilă.

Prima instanță urma ca în cadrul ședinței preliminare să constate temeiurile prevăzute de art.332 Cod de procedură penală și prin sentința motivată să înceteze procesul penal. Pe parcursul examinării cauzei, prima instanță nu a constatat existența temeiurilor de încetare a procesului penal, părțile la proces nu au solicitat încetarea procesului penal, în același timp s-a dispus examinarea tuturor probelor acuzării și apărării, fiind numită expertiza medico-legală și auto-tehnică complexă. Luând în considerație legalitatea ordonanței de reluare a urmăririi penale, prin probele administrate, a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului Bodolică Constantin.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 05 februarie 2018, apelul declarat a fost admis, sentința a fost casată integral și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia procesul penal în privința lui Bodolică Constantin, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal, a fost încetat, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a lui Bodolică Constantin.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că prima instanță nu a stabilit în deplină măsură circumstanțele de fapt și de drept, în special cele care au intervenit pe parcursul exercitării urmăririi penale, care exclud/condiționează tragerea la răspundere penală a inculpatului Bodolică Constantin pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal și eronat a aplicat la speță temeiul încetării procesului penal stabilit la art.391 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală (existența unei hotărâri a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și de clasare a procesului penal). Aplicarea eronată de către prima instanță a legii procesuale, soldată cu judecarea eronată a cauzei, determină necesitatea casării sentinței atacate integral, pe motive stabilite din oficiu și pronunțării unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care fie încetat procesul penal în privința inculpatului Bodolică Constantin, în temeiul existenței altor circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Instanța de apel a constatat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță nu a stabilit în deplină măsură circumstanțele de fapt și de drept care condiționează atragerea la răspundere penală a inculpatului Bodolică Constantin, fapt care a dus la pronunțarea unei sentințe distorsionate de la soluția corectă, fiind omise circumstanțele care înlătură răspunderea penală a inculpatului Bodolică Constantin, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel a considerat că prima instanță a dat o apreciere greșită probelor administrate și cercetate în ședință, nu a ținut cont de probele stabilite la caz, potrivit cărora se atestă în mod vădit alte circumstanțe, care exclud tragerea la răspundere penală a inculpatului Bodolică Constantin.

În special, prima instanță a ignorat faptul că ordonanța prim-adjunctului Procurorului General Pîntea Andrei, din 23 iunie 2014, privind anularea ordonanței de scoatere de sub urmărire penală a lui Bodolică Constantin și reluarea urmăririi penale (f.d.131-133 vol. I), este emisă contrar prevederilor legale și nu s-a expus în sentința adoptată nici sub un aspect, în privința ilegalității ordonanței în cauză, ce a urmat cu adoptarea ordonanței de punere sub învinuire a lui Bodolică Constantin din 19.11.2014, cu încălcarea prevederilor art.63 Cod de procedură penală, depășind termenul de 3 luni, și că ordonanța adoptată de prim-adjunctului Procurorului General din 23.06.2014, precum și acțiunile ulterioare de urmărire penală, îndreptate împotriva lui Bodolică Constantin, sunt lovite de nulitate.

Instanța de apel a remarcat că, prima instanță just a conchis că, la baza ambelor ordonanțe de clasare a urmăririi penale și de punere sub învinuire, stau aceleași acțiuni ale inculpatului și anume încălcarea regulilor de securitate a circulației a mijloacelor de

transport de către o persoană care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat din imprudență decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate. Totodată, instanța a reținut că, prin reluarea urmăririi penale în privința lui Bodolică Constantin, s-a încălcat dreptul de a nu fi urmărit sau pedepsit penal de două ori pentru aceeași faptă, drept garantat de art.4 Protocolul 7. Totuși instanța de fond a omis să constate ilegalitatea ordonanței din 23.06.2014, fapt soldat cu stabilirea eronată a temeiului de încetare a procesului penal. Drept consecință a acestei erori, prima instanță nu a reținut că a fost depășit termenul menținerii lui Bodolică Constantin în calitate de bănuit, după reluarea urmăririi penale și a fost încălcată procedura punerii sub învinuire a acestuia, depășind termenul prevăzut de normele procesual-penale.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că sentința primei instanțe urmează a fi casată integral și adoptată o nouă hotărâre în corespundere cu probele administrate.

În contextul dat, instanța de apel a reținut că circumstanțele cauzei penale vizate impuneau cercetarea echitabilă și obiectivă a tuturor aspectelor acesteia, inclusiv și respectarea tuturor prevederilor normative de principiu ale legislației procesuale naționale, însă, prin sentința de încetare a procesului penal, pronunțată în privința lui Bodolică Constantin, prima instanță eronat a stabilit temeiul încetării procesului penal ca fiind existența unei hotărâri a organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și de clasare a procesului penal, asupra aceleiași persoane, pentru aceeași faptă, în timp ce ordonanța procurorului din 05.02.2013 privind scoaterea lui Bodolică Constantin de sub urmărire penală a fost anulată, deși ilegal, prin ordonanța prim-adjunctului Procurorului General din 23.06.2014. Instanța de apel a conchis că temeiul încetării procesului penal prevăzut la art.391 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală este aplicabil doar în cazul în care există o hotărâre a organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub urmărire penală, asupra aceleiași persoane, pentru aceeași faptă, care ar fi fost adoptată în cadrul altui proces penal decât cel aflat pe rolul instanței.

În cazul, în care, în prezentul proces penal a fost anterior emisă de către organul de urmărire penală o ordonanță de scoatere de sub urmărire penală a persoanei, cu reluarea ilegală ulterior a urmăririi penale, aceste circumstanțe exclud tragerea la răspundere penală a inculpatului Bodolică Constantin, constituind temeiul încetării procesului penal stipulat la art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

În continuare, instanța de apel a menționat că temeiul reluării urmăririi penale în cauză, nu cade sub incidența prevederilor art.287 Cod de procedură penală, or, art.6 pct.44) Cod de procedură penală tratează definiția de viciu fundamental ca o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale. Ordonanța de reluare a urmăririi penale trebuie să fie motivată în sensul menționării erorii de drept și erorii de fapt, iar faptul neaprecierii expertizei în coroborare cu alte probe, nu denotă realizarea investigației necorespunzătoare contrar prevederilor Convenției europene. Cu atât mai mult că

reluarea urmăririi penale nu a demarat ca rezultat al procedurii de control judiciar, ci la inițiativa însăși a organului de urmărire penală, peste o perioadă excesiv de îndelungată. În cazul acceptării descoperirii viciului fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai târziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de scoatere de sub urmărirea penală și clasarea cauzei. În speța dată, termenul de un an fiind omis, rezultă că ordonanța din 23.06.2014 este lovită de nulitate.

Prin adoptarea ordonanței de reluare a urmăririi penale din 23.06.2014 s-a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de art.22 Cod de procedură penală, de a nu fi urmărit de mai multe ori pentru aceeași faptă, drept prevăzut și în art.4 al Protocolului nr.7 Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și art.21 din Constituția Republicii Moldova, deoarece reluarea urmăririi penale s-a dispus asupra aceleiași persoane, pentru același fapt, în lipsa temeiurilor expres prevăzute.

Faptul că procurorul ierarhic superior, reluând urmărirea penală, a acționat contrar normelor de procedură penală, denotă existența circumstanțelor care exclud tragerea inculpatului Bodolică Constantin la răspundere penală.

Instanța de apel a constatat ilegalitatea emiterii ordonanței de punere sub învinuire după reluarea urmăririi penale din 19.11.2014, fiind adoptată cu încălcarea termenului prevăzut de art.63 Cod de procedură penală. Astfel, termenul de atribuire către Bodolică Constantin a calității de bănuît urmează a fi calculat de la 23.06.2014 - data emiterii ordonanței, prin care a fost reluată urmărirea penală, indiferent dacă organul de urmărire penală a respectat sau nu obligația de a-i aduce la cunoștința bănuîtului faptul reluării urmăririi penale.

Prin urmare, legea (art.63 alin.(3) raportat la art.284 alin.(1) Cod de procedură penală) stabilește reabilitarea și finalizarea oricăror acțiuni de urmărire penală în privința lui Bodolică Constantin, la expirarea termenului de 3 luni de menținere în calitate de bănuît, adică începând cu data de 23.06.2014, iar la momentul actual al judecării cauzei legea stabilește soluția de încetare a procesului penal.

Actele de urmărire penală îndeplinite de organul de urmărire penală (procuror) în perioada de după 23.06.2014 sunt lovite de nulitate nu atât în temeiul prevederilor art.251 Cod de procedură penală, cât în temeiul faptului că sunt contrare principiului de drept aplicat în jurisprudența națională și internațională - dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori.

Instanța de apel nu a reținut argumentul procurorului apelant, precum că ordonanța prim-adjunctului Procurorului General din 23.06.2014 nu a fost contestată nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul examinării cauzei. Faptul omiterii de a fi supusă controlului judiciar în cadrul urmăririi penale, prin sine nu exclude posibilitatea constatării nulității absolute a actului procedural la momentul adoptării sentinței asupra fondului cauzei și aplicării în direct a prevederilor de principiu ale Constituției și actelor internaționale, întru respectarea dreptului la un proces echitabil.

La fel, nu a fost reținut și argumentul procurorului, precum că prima instanță neîntemeiat s-a bazat pe prevederile constituționale și că hotărârile Curții Constituționale

produc efecte numai pentru viitor, conform art.26 al Legii cu privire la Curtea Constituțională din 13.12.1994.

Totodată, instanța de apel a menționat că prevederile constituționale interpretate de Curtea Constituțională în hotărârile sale, sunt aplicabile la momentul adoptării sentinței de către instanțele judecătorești, or anume la adoptarea sentinței se dă o apreciere legală întregului parcurs al procesului penal.

Așadar, instanța de apel a apreciat ca nefondată solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpatul Bodolică Constantin în contul statului a cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei judiciare nr.2076 din 24.10.2012, acestea fiind cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

6. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, procurorul a contestat-o cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, din motiv că eroarea nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În motivarea cererii de recurs, procurorul indică că ordonanța de reluare a urmăririi penale din 23.06.2014, în privința lui Bodolică Constantin, adoptată de adjunctul Procurorului General, este una întemeiată și legală, întrucât prin ordonanță s-a stabilit ca viciu fundamental încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de art.2 CEDO.

Dreptul la viață a persoanei, prin care statul are obligația de a realiza o investigație eficientă, atunci când o persoană este decedată. Mai mult ca atât, potrivit art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, reluarea urmăririi penale poate avea loc, doar în interiorul termenului de prescripție de tragere la răspundere penală pentru fapta respectivă.

Organul de urmărire penală s-a condus de normele procesual-penale în vigoare la momentul efectuării acțiunilor. Ordonanța de reluare a urmăririi penale emisă de prim-adjunctul Procurorului General Pîntea Andrei din 23.06.2014, a fost adusă spre cunoștință părților, inclusiv învinuitului și apărătorului acestuia, nefiind contestată nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul examinării cauzei. Astfel, ordonanța a rămas definitivă și irevocabilă.

Pe parcursul examinării cauzei penale, prima instanță nu a constatat existența temeiurilor de încetare a procesului penal, părțile la proces nu au solicitat încetarea procesului penal, în același timp s-a dispus examinarea tuturor probelor acuzării și apărării, fiind numită expertiza medico-legală și auto-tehnică complexă.

Pe parcursul procesului penal inculpatul și avocatul nu au înaintat careva obiecții cu privire la presupusa ilegalitate a reluării urmăririi penale, la finisarea urmăririi penale nefiind depusă nici o plângere în acest sens, o referință la rechizitoriu sau în ședința de judecată a primei instanțe la ședința preliminară. La începerea cercetării judecătorești, conform procedurii stabilite în art.366 Cod de procedură penală, după ce s-a dat citire rechizitoriului de către procuror, la întrebarea președintelui ședinței către inculpat, dacă acestuia îi este clară învinuirea, ultimul a răspuns ferm că a înțeles în ce este învinuit, careva cereri privind încetarea procesului penal nu au parvenit.

Instanțele de judecată neîntemeiat s-au bazat în partea motivată a hotărârilor sale pe prevederile hotărârii Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015. Potrivit art.26 al Legii cu privire la Curtea Constituțională din 13.12.1994, hotărârile emise de Curtea Constituțională produc efecte numai pentru viitor, deci nu au caracter retroactiv.

Instanțele de judecată nu au soluționat prevederile art.385 alin.(1) Cod de procedură penală și nu a constatat dacă a avut loc fapta, dacă fapta a fost comisă de inculpat, dacă sunt elementele infracțiunii. În sentința persistă doar o descriere a probelor administrate fără o analiză.

În dispozitivele hotărârilor judecătorești lipsește mențiunea referitor la ilegalitatea ordonanței de reluare a urmăririi penale din 23.06.2014 și nici a ordonanței de punere sub învinuire din 19.11.2014.

Luând în considerație legalitatea ordonanței de reluare a urmăririi penale, prin probele administrate și cercetate în instanțele de judecată, a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului Bodolică Constantin.

Astfel, analizând materialele dosarului penal, sentința, decizia instanței de apel și argumentele invocate în apelul procurorului, recurentul consideră că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt. care a afectat soluția instanței, temeiuri pentru recurs prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6) Codul de procedură penală.

Prin urmare, procurorul consideră că, în situația dată este legal de a casa decizia instanței de apel din 05.02.2018 cu dispunerea rejudecării cauzei penale privindu-l pe Bodolică Constantin învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal, de către instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile judiciare nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

7. Asupra recursului declarat de procuror, avocatul Șoitu Vasile în numele inculpatului a de pus referință, prin care solicită respingerea recursului ca inadmisibil, deoarece argumentele indicate de către recurent sunt vădit neîntemeiate.

De asemenea, avocatul Tostogan Victor în numele inculpatului a depus referință prin care solicită declararea acestuia ca inadmisibil, deoarece argumentele invocate sunt declarative și neîntemeiate.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admis, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată, din următoarele motive.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și să dispună rejudecarea cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată, dacă constată că eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cazurile stipulate în articolul dat.

Din conținutul recursului declarat, se conchide că recurentul invocă drept temei de casare pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Reieșind din materialele dosarului, Colegiul penal constată că instanța de apel a casat sentința primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit căreia, procesul penal intentat în privința lui Bodolică Constantin a fost încetat, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a inculpatului.

Astfel, instanța de apel rejudecând cauza și verificând probele administrate și cercetate de prima instanță, a pronunțat o sentință de încetare, indicând că prima instanță greșit a încetat procesul penal din motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală de clasare a urmăririi penale în privința inculpatului.

În situația dată, Colegiul penal lărgit punctează că chiar și în cazul pronunțării unei sentinței de încetare, instanța de judecată trebuia să descrie fapta infracțională incriminată că a fost săvârșită de către inculpat și să dea apreciere probelor prezentate de acuzare și cercetate în ședințele de judecată. Instanța de apel, în conținutul deciziei, a menționat doar că: *„pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, potrivit rechizitoriului Bodolică Constantin este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute la art.264 alin. (4) Cod penal”*, însă nu a descris fapta infracțională imputată, limitându-se doar la accentuarea faptului că nu au fost respectate prevederile art.63 Cod de procedură penală, fiind depășit termenul de ținere a inculpatului în calitate de bănuț.

În continuare, Colegiul penal lărgit remarcă că instanța de apel greșit a indicat că *„se pretinde că infracțiunea a fost comisă în următoarele circumstanțe”*, deoarece temeiul pe care a fost încetat procesul penal nu a fost expus cu claritate și lipsesc aprecieri, din care s-ar deduce univoc concluzii referitoare la excluderea posibilității de tragere la răspundere penală a inculpatului, dar și dacă fapta infracțională de care inculpatul este pus sub învinuire a fost sau nu a fost săvârșită.

În acest context, Colegiul penal consideră că instanța de apel urma să facă o analiză a probelor existente la materialele dosarului și să se expună asupra acestora în vederea probării vinovăției inculpatului.

Tot aici, Colegiul penal remarcă faptul că instanța de apel, adoptând o decizie de încetare a procesului penal, urma să constate în partea descriptivă a deciziei adoptate fapta prejudiciabilă săvârșită de către inculpat, fapt ce nu l-a făcut.

În altă ordine de idei, Colegiul penal lărgit accentuează că inculpatul nu a fost achitat de învinuirea înaintată prin rechizitoriu, însă a fost constatat faptul existenței unor acțiuni procesuale comise cu abateri de către organul de urmărire penală, aceste acțiuni nefiind contestate de persoanele cointeresate, ceea ce a dus la adoptarea de către instanța de apel a unei decizii de încetare a procesului penal.

Colegiul penal lărgit relevă că, potrivit practicii Curții Europene pentru Drepturile Omului, în hotărârea din 15.05.2018 Mereuța v. Republica Moldova - nr.64401/11, univoc se statuează că *”...Obligația pozitivă prevăzută la articolul 3 din Convenție cere statelor să stabilească un cadru legal, în special prevederi legale eficiente, menite să prevină și să pedepsească săvârșirea infracțiunilor împotriva integrității individului aplicate de către persoane particulare.... cauza s-a încheiat fără ca făptașul să fie pedepsit, deoarece anchetatorii nu au respectat termenele prevăzute de Codul de procedură penală. Curtea nu a acceptat argumentul Guvernului...”*.

Astfel, se rezumă că s-a constatat încălcarea art.3 din Convenție și reieșind din această practică, la judecarea cauzelor penale referitoare la încălcarea drepturilor fundamentale – la caz, dreptul la viață, instanțele naționale urmează să cerceteze dosarele inclusiv sub aspectele enunțate și să adopte soluții, prin care să fie respectate cu diligența drepturile atât ale persoanelor învinuite, cât și a părților vătămate.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel nu a ținut cont de explicațiile expuse în pct.22.2 din Hotărârea plenului Curții Supreme de Justiție a RM nr. 22 din 12.12.2005 *„Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”*, care stipulează că, în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel urmează să constate noile circumstanțe de fapt stabilite de către acesta, în urma judecării apelului declarat. Tot aici, se reține că instanța de apel a omis și faptul că partea descriptivă a deciziei instanței de apel trebuie să corespundă cerințelor stipulate la art.394 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal ajunge la concluzia că nemotivarea soluției adoptate de către instanța de apel, prin prisma motivelor invocate în cererea de apel și neconstatarea faptei prejudiciabile în decizia adoptată, instanța de apel a comis eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

Această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs, deoarece soluționarea acesteia ține de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel, care conform art.414 Cod de procedură penală, trebuie să judece apelul din punct de vedere al stării de fapt și de drept, deci al legalității și temeiniciei sentinței atacate.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.art.414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, cât și în recurs să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul Calendari Dumitru, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul 05 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Bodolică Constantin xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 05 iulie 2018.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Alerguș Constantin

Timofti Vladimir

Boico Victor